

Na osnovu čl. 12 stav (2) tačka 1) i člana 13, stavovi (1) i (3) Zakona o energetici ("Službeni list" RCG, broj 39/03), člana 24 stav (1) tačka 13) Statuta Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list RCG", broj 31/04) i Odluke o izmjeni Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence broj 07/1319-2 od 26.09.2007. godine, Odbor Agencije je, na sjednici od 26. septembra 2007. godine, utvrdio

P R A V I L A **O METODOLOGIJI ODREĐIVANJA IZNOSA NAKNADA ZA LICENCE** *(PREČIŠĆEN TEKST)*

Uvod

Ovim pravilima se utvrđuje metodologija za određivanje iznosa naknada za licence koje subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti plaćaju Agenciji za obradu zahtjeva za izdavanje licence i na ime godišnje naknade za licencu.

Poglavlje 1 ovih pravila sadrži pregled osnovnih radnih zadataka koji predstoje Agenciji a koji direktno utiču na njene buduće prihode, dok su u Poglavlju 2 dati rashodi koje sadrži finansijski plan. U Poglavlju 3 data su predviđanja prihoda i u Poglavlju 4 je prezentirana metodologija utvrđivanja naknada za licence.

1. Predviđanje radnih zadataka

Procesom regulacije energetskog sektora u Crnoj Gori obuhvaćene su dvije oblasti energetskih djelatnosti i to:

- elektroenergetske djelatnosti i
- djelatnosti u oblasti nafte i gasa.

Obavljanje ovih djelatnosti mogu vršiti pravna lica iz zemlje i pravna lica iz inostranstva na osnovu licence koju izdaje Regulatorna agencija za energetiku.

Obaveze i zadaci Agencije na ovim poslovima definisani su Zakonom o energetici i uključuju izradu propisa iz njene nadležnosti, odobravanje propisa koje podnose energetske subjekti, izdavanje licenci i kontrolu rada njihovih imalaca, stvaranje organizacionog i pravnog okvira za uvođenje tržišnih mehanizama uz nadgledanje tržišta po njegovom formiranju, ukupnu regulaciju monopolskih djelatnosti, zaštitu krajnjih potrošača itd.

U oblasti elektroenergetskih djelatnosti, konkurencija još uvijek nije dovoljno razvijena i pretežno se odnosi na djelatnost snabdijevanja električnom energijom, pa je angažovanje Agencije na regulisanju tih djelatnosti veće i obuhvatnije po sadržaju.

Nasuprot tome, djelatnosti u oblasti nafte i gasa mogu se posmatrati kao relativno konkurentne, pa će se shodno tome, kada je ova oblast u pitanju, Agencija uglavnom baviti izdavanjem licenci i nadgledanjem performansi i poslovanja imalaca licenci.

2. Predviđanje rashoda

Rashodi Agencije se određuju Finansijskim planom Agencije i to u iznosu koji obezbjeđuje njeno efikasno funkcionisanje i ostvarivanje planiranih ciljeva. Rashodi se prvenstveno odnose na servisiranje zakonom utvrđenih obaveza prema zaposlenim, angažovanje ekspertske pomoći i konsultanata u cilju pomaganja Agenciji u njenim aktivnostima, pridruživanje međunarodnim udruženjima u energetskom sektoru i učešće u njihovom radu, kao i stručno usavršavanje i obrazovanje kadrova.

Planirani rashodi Agencije obuhvataju i sredstva za ostale neophodne troškove, kao i rezervu koja pokriva približno jednomjesečno finansiranje osnovnih aktivnosti Agencije

3. Predviđanje prihoda

Polazna osnova za izradu plana prihoda je Finansijski plan Agencije za odnosnu godinu.

Planiranje ukupnog prihoda Agencije zasniva se na prihodima koji će se ostvariti od naknada za obradu zahtjeva za izdavanje licenci i prihoda od godišnjih naknada za licence. Utvrđenom politikom licenciranja, predviđeno je da se naknade za obradu zahtjeva za licence naplaćuju prije izdavanja samih licenci, dok se ukupni iznos godišnje naknade za licence naplaćuju kvartalno.

Predviđeni godišnji prihod se obezbjeđuje iz dvije oblasti energetskog sektora (elektroenergetske i oblasti nafte i gasa) koje Agencija reguliše, a unutar njih strukturira prema vrstama licenci.

4. Metodologija određivanja iznosa naknada

Imajući u vidu navedene činjenice, pri utvrđivanju naknada koje podnosioci zahtjeva plaćaju za obradu zahtjeva za izdavanje licenci i godišnjih naknada za licence, Agencija je usvojila metodološki pristup da u ukupnom prihodu, učešće dijela prihoda od naknada elektroenergetskih djelatnosti i dijela prihoda od naknada djelatnosti u oblasti nafte i gasa, zavisi od:

- ukupnog godišnjeg prometa u jednoj i drugoj oblasti i
- nivoa aktivnosti, odnosno neophodnog stručnog angažovanja i vremena koje Agencija treba da utroši na obradu zahtjeva, pregledanje i analizu dostavljene dokumentacije, kao i na kontrolu pridržavanja uslova iz licenci.

Tako dobijeni ukupni iznosi naknada za jednu i drugu oblast se po pojedinačnim djelatnostima takođe dijele na osnovu obima poslova na izdavanju i kontroli sprovođenja uslova iz licenci.

Planirani iznosi naknada za licence utvrđuju se na osnovu procjene očekivanog broja i vrsta zahtjeva za izdavanje licenci za obje energetske oblasti, utvrđene na bazi tehničkih i energetskih indikatora djelatnosti energetskih subjekata iz prethodne godine (npr. instalisana snaga - MW, isporučena energija - MWh, skladišni kapaciteti - m³, broj i vrsta transportnih sredstava itd.)

Ovi principi su odabrani radi izbjegavanja potencijalnog konflikta interesa koji bi mogao nastati vezivanjem iznosa godišnjih naknada za licence za prihod imaoca licence u djelatnostima u kojima je Agencija nadležna za odobravanje tarifa.

Zato se iznos godišnje naknade za snabdijevanje električnom energijom određuju u odnosu na jedinicu isporučene energije, a u slučaju prodaje i snabdijevanja naftnim proizvodima i gasom, iznos naknade određuje se u odnosu na ostvareni fizički promet naftnih proizvoda i gasa.

Pri određivanju iznosa godišnjih naknada za djelatnosti koje su ili će biti tržišne, mora se voditi računa da iznosi naknada ne ugroze tržišnu konkurentnost imaoca licence.

Iznosi naknada za obradu zahtjeva za izdavanje licence se određuju u fiksnom iznosu za svaku vrstu licence pojedinačno.

Iznosi godišnjih naknada za licence operatora prenosne mreže i operatora tržišta se takođe određuju u fiksnom iznosu za svaku licencu pojedinačno.

Iznosi godišnjih naknada za ostale licence se određuju prema godišnjem ostvarenju indikatora djelatnosti i to:

	Vrsta licence		Iznos naknade
Elektroenergetika	Proizvodnja		€/MW inst.snage + €/MWh proizv.el.energije
	Prenos		€/MWh el.energije koja je ušla u mrežu
	Distribucija i operator distributivne mreže		€/MWh el.energije koja je ušla u mrežu
	Snabdijevanje		€/MWh prodate (fakturisane) el.energije
Nafta i gas	Transport	Drumska transportna sredstva	€/transportnom sredstvu
		Željeznička transportna sredstva	€/transportnom sredstvu

	Skladištenje i distribucija	€/po m ³ skladišnog kapaciteta
	Prodaja i snabdijevanje	€c za svakih 1.000 l(hiljadu litara) ili t (tona) prodatih naftnih proizvoda ili gasa

5. Primjena

1. Na osnovu ovih pravila i utvrđenog godišnjeg finansijskog plana, Odbor Agencije donosi odluku o utvrđivanju iznosa naknada za licence za odnosnu godinu.
2. Ova pravila stupaju na snagu danom donošenja i biće objavljena na Web strani Agencije.
3. Stupanjem na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila za utvrđivanje naknada energetske subjekata za finansiranje Agencije broj 04/313 od 28.06.2004.godine.

Broj: 07/1319-2
Podgorica, 26.09.2007. god.

Predsjedavajući Odbora Agencije

Branko Kotri, dipl.el.ing

Republika Crna Gora
REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU

Na osnovu člana 12 stav (2) tačka 7) Zakona o energetici ("Službeni list RCG", broj 39/03) i člana 24 Statuta Regulatorne agencije za energetiku ("Službeni list RCG", broj 31/04), Odbor Agencije na sjednici održanoj 26.09.2007. godine, donio je

O D L U K U
o izmjeni Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence

1. Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence, broj 05/31-1 od 13.01.2005. godine, se mijenjaju na način što se u tački 4 (Metodologija za određivanje iznosa naknada):
 - a) tekst u stavu 5 mijenja i glasi: Zato se iznos godišnje naknade za snabdijevanje električnom energijom određuje u odnosu na jedinicu isporučene energije, a u slučaju prodaje i snabdijevanja naftom i gasom, iznos naknade se određuje u odnosu na ostvareni fizički promet naftnih proizvoda i gasa.
 - b) tekst u tabeli u stavu 9, u dijelu koji se odnosi na prodaju i snabdijevanje naftnim proizvodima i gasom, mijenja i glasi : €c za svakih 1.000 l (hiljadu litara) ili t (tona) prodatih naftnih proizvoda ili gasa.
2. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.
3. Stupanjem na snagu ove odluke utvrdiće se prečišćen tekst Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence.
4. Odluka će biti objavljena na Web strani Agencije.

O b r a z l o ž e n j e

U skladu sa članom 12 stav (2) tačka 7) Zakona o energetici Agencija utvrđuje i vrši izmjenу pravila i propisa koji se odnose na prava i obaveze svih energetskih subjekata.

Agencija, u skladu sa članom 13 stav (3) Zakona o energetici, utvrđuje iznose naknada za svaku godinu, koju plaćaju energetske subjekti.

Prilikom dosadašnjeg načina utvrđivanja naknada za licence koji je bio baziran na finansijskim pokazateljima imalaca licenci, uočeno je da pri obračunu naknada za prodaju i snabdijevanje naftnim proizvodima i gasom dolazi do problema, uglavnom, zbog toga što se većina tih preduzeća, pored ovih bave i drugim poslovima, pa je teško izvršiti razdvajanje prihoda po različitim djelatnostima. Osim toga finansijski podaci su često praćeni i određenim sumnjama u njihovu tačnost, čak i bez namjere nekog subjekta da nešto prikrije.

Ovaj način obračuna je primjenjivan samo na naknadu za licencu za prodaju i snabdijevanje naftnim proizvodima i gasom, što je izazivalo dodatne probleme.

Stoga je odlučeno da se Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence izmijene na način što će se prilikom obračuna godišnjih naknada za licencu za prodaju i snabdijevanje naftnim proizvodima i gasom, umjesto novčanih koristiti fizički pokazatelji.

Na osnovu izloženog, odlučeno je da se izmjena Pravila o metodologiji određivanja iznosa naknada za licence izvrši na način kako je navedeno u dispozitivu Odluke.

Broj: 07/1319-2
Podgorica, 26.09.2007.godine

Agencije

Predsjedavajući Odbora

Branko Kotri, dipl.el.ing